

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
lov@ft.dk

Hans Andersen
Hans.Andersen@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København K

T +45 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748

J.nr. 2020 - 5293
30. oktober 2020

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 1. juli 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 323 (alm. del), som hermed besvares endeligt. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Hans Andersen (V).

Spørgsmål nr. 323:

”Ministeren bedes redegøre for, hvor meget man regnede med at bruge på efterlønsordningen hvert år, da efterlønnen blev indført. Ministeren bedes samtidig redegøre for, hvor mange penge der blev brugt på efterlønsordningen, da udgifterne til efterlønsordningen var på sit højeste.”

Svar:

I regeringen er vi glade for og stolte over, at vi sammen med Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten den 10. oktober 2020 indgik *Aftale om en ny ret til tidlig pension*. Med aftalen hjælper vi tusindvis af mennesker på vores arbejdsmarked. En ny ret til tidlig pension giver dem, der er startet tidligst på arbejdsmarkedet og har knoklet gennem et langt arbejdsliv, en ret til at trække sig værdigt tilbage, inden de er slidt helt ned. Tidligere ville mange af disse personer have valgt efterlønnen. Men efterlønnen er af flere omgange blevet gjort mindre attraktiv.

Modsat ved indførelsen af efterlønsordningen, har det med tidlig pension været muligt at lægge konkret erfaring fra en allerede eksisterende tilbagetrækningsordning til grund for udarbejdelse af skøn over udnyttelsesgrader, og dermed udgifter, ved ordningen. I tidlig pension er den skønnede udnyttelse af ordningen blandt andet baseret på erfaringerne fra efterlønsordningen.

Efterlønsordningen giver medlemmer af en a-kasse, som har betalt efterlønsbidrag gennem mange år, en mulighed for at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet før folkepensionsalderen. Derudover gælder en række andre betingelser.

Jeg vil desuden bruge min besvarelse til at minde om en del af forhistorien til dette forslag. Den 13. april 1978 blev det første lovforslag¹ om indførelse efterløn fremsat af daværende arbejdsminister Svend Auken. I forbindelse med 1. behandlingen af dette lovforslag den 26. april 1978 udtalte Hans Jørgen Holm (V) ” *Principielt*

---

¹ Lovforslag nr. L 220 fremsat den 13. april 1978

finder jeg det uheldigt, at forslaget kun giver tilbud til en del af de erhvervsaktive; for venstre må en førtidspensionsordning omfatte alle.” Dette lovforslag bortfaldt efterfølgende.

Den 10. oktober 1978 kunne daværende arbejdsminister Svend Auken igen fremsætte lovforslag om indførelse af efterløn². Efterlønsordningen blev vedtaget den 10. november 1978 med virkning fra 1. januar 1979.

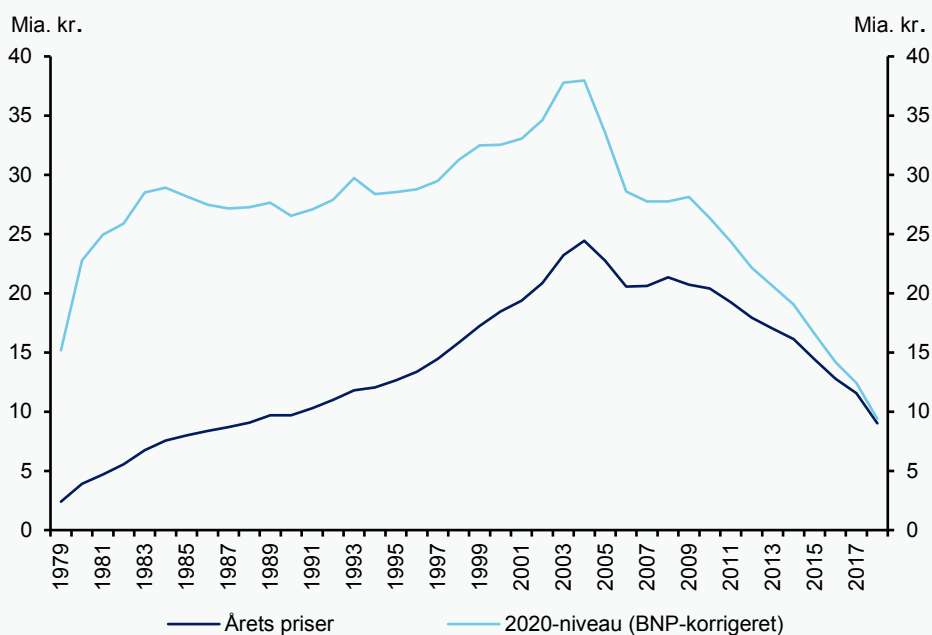
Jeg synes, at Magnus Demnitz i sin kronik ”En ufattelig mangel på solidaritet” bragt af Politiken den 13. januar 2011 beskriver situationen dengang meget godt: ”For at gå med til en efterlønsordning ville de borgerlige partier og ikke mindst de radikale ydermere have, at ordningen skulle gælde for alle og ikke kun for de af os udpegede faggrupper. Det er måske dér, miseren ligger i dag. Vi var allerede dengang bevidste om, at en sådan åbning – på lang sigt – kunne give problemer.”

Da efterlønsordningen blev indført, blev det i lovforslaget (L 31 1978-79) skønnet, at nettoudgifterne til udbetaling af efterløn ville være 345 mio. kr. i 1979, 540 mio. kr. i 1980 og 635 mio. kr. i 1981 målt i årets priser. Disse skøn over nettoudgifter til efterlønsordningen er efter sparede overførsler til andre ydelser, hvorfor de ikke er sammenlignelige med de faktiske udgifter til efterløn.

I *figur 1* fremgår udgifterne til efterløn opgjort i henholdsvis årets priser og i 2020-niveau, for perioden 1979 til 2018. Dette er også opsummeret i *tabel 1*. Opgørelsen i 2020-niveau betyder, at udgifterne til efterløn er målt i forhold til økonomiens størrelse i 2020. Til brug for opregningen til 2020-niveau er der taget udgangspunkt i det strukturelle BNP for 2020.

---

² Lovforslag nr. L 31 fremsat den 10. oktober 1978.

Figur 1**Udgifter til efterløn i perioden 1979 til 2018 målt i henholdsvis årets priser og i 2020-niveau**

Anm.: Udgifter til efterløn i 2020-niveau er opgjort ved de løbende udgifter som andel af årets faktiske BNP, målt i forhold til skønnet strukturelt BNP for 2020.

Kilde: ADAMs databank og DK2025 - en grøn, retfærdig og ansvarliggenopretning af dansk økonomi.

Som det fremgår af *figur 1* og *tabel 1* har udgifterne til efterløn været højest i 2004, når udgifterne opgøres i 2020-niveau.

Tabel 1**Udgifter til efterløn i perioden 1979 til 2018 målt i henholdsvis årets priser og i 2020-niveau (mio. kr.)**

Mio. kr.	Årets priser	2020-niveau
1979	2.402	15.182
1980	3.904	22.788
1981	4.697	24.934
1982	5.572	25.901
1983	6.755	28.500
1984	7.567	28.925
1985	7.997	28.183
1986	8.367	27.472
1987	8.689	27.165
1988	9.063	27.263
1989	9.707	27.641
1990	9.703	26.537

1991	10.301	27.066
1992	10.999	27.883
1993	11.794	29.723
1994	12.042	28.368
1995	12.644	28.544
1996	13.382	28.779
1997	14.445	29.490
1998	15.844	31.259
1999	17.233	32.479
2000	18.449	32.533
2001	19.381	33.065
2002	20.861	34.612
2003	23.200	37.784
2004	24.436	37.967
2005	22.756	33.573
2006	20.557	28.593
2007	20.619	27.746
2008	21.359	27.743
2009	20.715	28.146
2010	20.392	26.349
2011	19.226	24.359
2012	17.935	22.146
2013	17.009	20.625
2014	16.128	19.048
2015	14.426	16.576
2016	12.787	14.195
2017	11.553	12.428
2018	9.008	9.385

Anm.: Udgifter til efterløn i 2020-niveau er opgjort ved de løbende udgifter som andel af årets faktiske BNP, målt i forholdt til skønnet strukturelt BNP for 2020.

Kilde: ADAMs databank og DK2025 - en grøn, retfærdig og ansvarliggenopretning af dansk økonomi.

Venlig hilsen

Peter Hummelgaard